

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренијски савјет

MIŠLJENJE

po zahtjevu Agencije za vodno područje rijeke Save, Sarajevo

Sarajevo
Juli, 2025. godine

Broj: 07-26-7-008-2/25
Sarajevo, 09.07.2025. godine

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine, na osnovu člana 25. stav (1) tačka f) Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09), a po Zahtjevu Agencije za vodno područje rijeke Save, Hamdije Čemerlića 39a, 71 000 Sarajevo, na 29. (dvadesetdevetoj) sjednici održanoj dana 09.07.2025. godine, je donijelo sljedeće

M I Š L J E N J E

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Konkurencijsko vijeće) je dana 24.04.2025. godine pod brojem: 07-26-7-008-1/25 zaprimilo Zahtjev za davanje mišljenja Agencije za vodno područje rijeke Save, kojim se traži mišljenje u vezi sa primjenom Zakona o konkurenciji, a u vezi sa odredbama Zakona o javnim nabavkama („Službeni glasnik BiH“, br. 39/14, 59/02 i 50/24) u cilju pravilnog postupanja i zaštite pravila tržišne konkurencije.

U Zahtjevu za davanje mišljenja se u bitnom navodi:

„Agencija za vodno područje rijeke Save je suosnivač Zavoda za vodoprivredu d.d. Sarajevo, sa procentom udjela u kapitalu od (...) ¹%. U Nadzornom odboru Zavoda za vodoprivredu d.d. Sarajevo, između ostalih, su četiri uposlenika Agencije za vodno područje rijeke Save, te je uposlenik Agencije predsjednik skupštine dioničara.

U postupcima javnih nabavki koji se provode za potrebe Agencije za vodno područje rijeke Save, u većini slučajeva se kao ponuđač prijavljuje Zavod za vodoprivredu d.d. Sarajevo. Iako se radi o kvalifikovanim ponudama, koje ispunjavaju uslove predmetnog postupka i posla, zbog činjenice da je Agencija za vodno područje rijeke Save suosnivač Zavoda za vodoprivredu d.d. Sarajevo u procentu od (...)%, te da su predstavnici Agencije za vodno područje rijeke Save u Nadzornom odboru Zavoda za vodoprivredu d.d. Sarajevo postavlja se pitanje da li bi u slučaju, izbora Zavoda za vodoprivredu d.d. Sarajevo kao prihvatljivog i izabranog ponuđača u postupku javne nabavke, došlo do povrede tržišne konkurencije, zbog očitog sukoba interesa obzirom da je Agencija za vodno područje rijeke Save jedan od suosnivača Zavoda za vodoprivredu d.d. Sarajevo.“

Uz zahtjev za mišljenje je dostavljena kopija Aktuelnog izvoda iz sudskog registra za privredni subjekat Zavod za vodoprivredu d.d. Sarajevo i Odluka o imenovanju nadzornog odbora Zavoda za vodoprivredu d.d. Sarajevu broj: XXXI SK-05-21-10-12/23 od 01.06.2023. godine.

Prema Aktuelnom izvodu iz sudskog registra, Agencija je osnivač subjekta upisa i udio osnivača u kapitalu je (...)%, privatni dionički kapital po rješenju Kantonalne agencije za

¹ (...) *- podaci predstavljaju poslovnu tajnu

privatizaciju Sarajevo br.21-04/5-19-1966-9-A/12 od 04.02.2000. godine iznosi (...)*)% i privatni dionički kapital po rješenju Višeg suda u Sarajevu br. UF/I-2455/91 od 17.05.1991. godine (...)*)%. Odlukom o imenovanju nadzornog odbora Zavoda za vodoprivredu d.d. Sarajevu je imenovano ukupno pet članova na mandat od 4 (četiri) godine.

Konkurencijsko vijeće, kao samostalna upravna organizacija, u skladu sa Zakonom o konkurenciji („Službeni glasnik BiH“, br. 48/05, 76/07 i 80/09) ima isključivo ovlaštenje u odlučivanju o postojanju zabranjenog konkurencijskog djelovanja (zabranjeni sporazumi i zloupotreba dominantnog položaja) i ocjeni koncentracije privrednih subjekata na tržištu Bosne i Hercegovine.

Zakon o konkurenciji se primjenjuje na sva pravna i fizička lica koja se posredno ili neposredno bave proizvodnjom prodajom roba i pružanjem usluga i koja mogu svojim djelovanjem sprečavati, ograničavati ili narušavati tržišnu konkurenciju na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine ili značajnijem dijelu tržišta, koji se jednim imenom nazivaju privredni subjekti.

Zakon o konkurenciji se takođe primjenjuje i na privredne subjekte koji su pod kontrolom ili imaju kontrolu nad drugim privrednim subjektom, te se u skladu sa odredbom člana 2. stav 2) Zakona o konkurenciji, privrednim subjektom pod kontrolom drugog privrednog subjekta smatra privredni subjekat u kojem drugi privredni subjekat neposredno ili posredno:

- a) ima više od polovine učešća ili akcija, ili
- b) može ostvarivati više od polovine glasačkih prava, ili
- c) ima pravo na postavljanje više od polovine članova uprave, nadzornih odbora, odnosno odgovarajućih tijela za upravljanje, te vođenje poslova, ili
- d) na drugi način ima pravo upravljanja poslovanjem privrednog subjekta.

Članom 4. stav (1) Zakona o konkurenciji utvrđeno je da su zabranjeni sporazumi, ugovori, pojedine odredbe sporazuma ili ugovora, zajedničko djelovanje, izričiti i prešutni dogovori privrednih subjekata, kao i odluke i drugi akti privrednih subjekata koji za cilj i posljedicu imaju sprečavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišne konkurencije na relevantnom tržištu, a koji se odnose na:

- a) direktno ili indirektno utvrđivanje kupovnih i prodajnih cijena ili bilo kojih drugih trgovačkih uslova,
- b) ograničavanje i kontrolu proizvodnje, tržišta, tehničkog razvoja ili ulaganja,
- c) podjelu tržišta ili izvora snabdijevanja,
- d) primjenu različitih uslova za identične transakcije sa drugim privrednih subjektima, dovodeći ih u nepovoljan položaj u odnosu na konkurenciju,
- e) zaključivanje takvih sporazuma kojima se druga strana uslovljava da prihvati dodatne obaveze koje po svojoj prirodi ili običajima u trgovini nisu u vezi sa predmetom sporazuma.

Zabranjeni sporazumi u postupcima javnih nabavki mogu imati različite oblike, kao što je utvrđivanje sadržaja ponude, naročito cijena, kako bi se uticalo na ishod postupka, suzdržavanje od podnošenja ponude, podjela tržišta prema geografskom području, ugovornom organu ili predmetu nabavke ili uspostavljanju sistema dobijanja ugovora za određene postupke.

Konkurencijsko vijeće je nadležno za utvrđivanje zabranjenog konkurencijskog djelovanja u postupku javne nabavke, u slučaju osnovane sumnje da je između ponuđača u postupku javne nabavke došlo do zabranjenog sporazuma iz člana 4. stav (1) Zakona o konkurenciji kojim se narušava tržišna konkurencija.

Takođe i odredbe Zakona o javnim nabavkama i to član 52. stav (12), propisuju da je za postupak zaštite tržišne konkurencije nadležno Konkurencijsko vijeće, odnosno da su u postupku javne nabavke ponuđači dužni podnijeti svoju ponudu bez narušavanja tržišne konkurencije, u smislu zabranjenih dogovora sa drugim ponuđačima te da u slučaju postojanja osnova sumnje da se u postupku javne nabavke narušava tržišna konkurencija, zahtjev za pokretanje postupka mogu podnijeti Konkurencijskom vijeću.

Kao što je navedeno, nadležnost Konkurencijskog vijeća se odnosi na utvrđivanje zabranjenog konkurencijskog djelovanja, odnosno utvrđivanje zabranjenog sporazuma između privrednih subjekata, tj. ponuđača u postupku javne nabavke.

Postupanje između ugovornog organa i ponuđača u postupku javne nabavke propisano je drugim pozitivnim propisima, a ne Zakonom o konkurenciji, te isto ne spada u nadležnost Konkurencijskog vijeća.

Javna nabavka je konkretan oblik potrošnje javnih sredstava zbog čega se sredstva namjenjena za javnu nabavku moraju trošiti učinkovito, transparentno, odgovorno i pravedno, te je ugovorni organ obavezan preduzeti odgovarajuće mjere kako bi efikasno spriječio, prepoznao i uklonio sukob interesa u vezi s postupkom javne nabavke, a radi izbjegavanja narušavanja tržišne konkurencije i osiguranja jednakog postupanja prema svim privrednim subjektima.

Zakon o konkurenciji je propisao šta se smatra preovladavajućim uticajem jednog privrednog subjekta nad drugim, odnosno kada se oni smatraju povezanim privrednim subjektima i Konkurencijsko vijeće, u postupku utvrđivanja zabranjenog konkurencijskog djelovanja i ocjene koncentracije, ih posmatra kao takve.

Konkurencijsko vijeće nije nadležno da cijeni koji su ponuđači kvalifikovani da učestvuju u postupku javne nabavke i da li bi njihovo učestvovanje u istoj dovelo do potencijalnog sukoba interesa između ugovornog organa i ponuđača. Slijedom čega Konkurencijsko vijeće nije ni nadležno davati mišljenje u vezi sa procedurom provođenja postupka javne nabavke i obavezom primjene Zakona o javnim nabavkama.

Ovo mišljenje je dato isključivo na osnovu podataka navedenih u Zahtjevu, te ukoliko dati podaci odstupaju od stvarnog činjeničnog stanja ovo mišljenje se ne može primijeniti.

Predsjednik

Ivo Jerkić